

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 3 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők:
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
kétyszerért 6 kr, többszörért 5 kr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
Velünk összekötöttesben levő hirdető-írdák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

Bars megye alispáni hivatalától

Az I (lévai) kerületi uti biztosi állomás
betölthetése céljából ezennel pályázatot
nyitok.

Az utibiztos évi fizetése . . . 300 frt,
Az utiátalánya . . . . . 180 frt.

Összesen 540 frt,

mely javadalmazásban utólagosan fizetendő
havi részletekben részesül.

Nélkülözhetlen kellék a magyar nyelv
birása, sorhadi kötelezettségüknek megfe-
lelt utász és hadmérnöki ezredek altiszta-
jainak elsőbbséget biztosítok.

A kellőleg felszerelt kérvények folyó
évi december hó 31-ig intézendők hivata-
lomhoz.

Ar.-Maróthon 1886. november 18-án.

M á r i á s s y
alispán.Iskoláink látogatása al-
kalmából.

Minden időszakra megvan a kiemel-
kedő érdeke, mely reá nyomja bélye-
gét ama korra.

Ma nem csak szerény városunk-
nak, de egész Magyarországnak főjelle-
mvonása a művelődés emelése és ezzel
a tanügynek fejlesztéseért való küzdelem.

Városunk mai helyzetét viszonyítva
a létesített nevelésügyi intézményekhez,
oly meglepő eredménnyel állunk már
is szemben, hogy önként el kell ismer-
nünk, miszerint a nyert nagymérvű tá-
mogatások kapcsán — a kivívott siker
érdemében — nagylelkű mecenásainkon
kívül — főként vezérferfiainkkal kell
osztoznunk.

Szívesen is nyújtjuk hálánk, elisme-
résünk koszoruját első sorban ta-
nkerületünk derék főigazga-

tójának, ki a multhéten tette első
látogatását középiskoláink diszes csarno-
kában. Valóban büszke lehet ezen
izléses s a tanügyi kívánalomnak min-
den tekintetben megfelelő épületre,
melynek alapját az Ó jóakarata segí-
tett megvetni.

Hivatalos látogatása alkalmából
nyert tapasztalatai alapján megelé-
géssel szolt a tanhelyiségek modern kivi-
teléről, a tanferfiak képességéről, és
főként telyjes elismeréssel nyilatkozott
ez int é z e t n a g y é r d e m ű i g a z-
g a t ó j á n a k a vezetés körül tanu-
sított nemes erélyéről, buzgó, tapinta-
tos működéséről.

Ez alkalomból mi is elismeréssel
adózunk ezen kiváló férfiú érdemei
iránt, s örömmel nyújtjuk a babért
másodsorban neki azon meggyőződés-
sünk kifejezéssel: hogy főgimnáziumunk
átmeneti stadiumában valóban szerenese
ily férfiút üdvözölhetni az intézet
vezérlésében, ki szakavatott buzgó eljárá-
sával, erkölcsi világának tiszta fényé-
vel főgimnáziumunk jóhírnevének meg-
állapításához lelke egész valójával hozzá
járul.

Ezen nemes férfiak böles tanácsa
adott irányt cselekvésünknek, buzgó
támogatásuk aczelozta ereinket a küzde-
lemben s lánglelkük világította meg
utainkat; melyen haladva középisko-
láink fényes csarnokába vezéreltettünk.

Barsvármegye királyi tanfelügye-
lője is a napokban tette hivatalos lá-
togatását városunkban, mely alkalomból
míg egyrészt elismeréssel szolt fennálló
népiskoláink életképességéről, másrészt
reményt nyújtott iparosaink s nőneve-
lésünk fejlesztésének előbbviteléhez.

Ily tényezők jóakarata, a nevelésügy
ily lelkes támogatása garanciát nyújt
arra, hogy városunk — nevelésügyé-
nek felvirágoztatása által — megfele-
ljen hivatásának; erős vára legyen a

legidősebb fia volt. Nevelését édesanyja, e
mivelt lelkü, finom kedélyü és nemes szívü
asszony gondosan kezdette meg, midőn fia
fogékony keblébe önmagából átplántálta a
hazaszeretetet s a magyar irodalom iránti
érdekeltséget az által, hogy Kisfaludy Sán-
dor regéit és magyar történeti epizódokat
beszélte el neki.

A gimnáziumi alsóbb osztályokat Kor-
ponán és Selmeczen végezte. Innen Po-
zsonyba ment, mint az esztergomi egyház-
megye növendék papja. Majd a bécsi Páz-
máneumba küldték, ahol ekkor a magyar
kispapok közt erős hazafias szellem ural-
kodott. E kitünő intézetnek akkor virágzó
magyar irodalmi gyakorló iskolájában írta
meg irodalmi zsenégjét: „A magyarok ös-
vallása“ ezimen.

1847-ben szenteltetett pappá, káplánko-
dott, majd a gróf Pálffy családnál vállalt
udvari kápláni állást, innét kapta a Zohori
plébániát, majd a török-szent-miklósi plé-
baniát nyerte meg. 1863-ban egri kanonokká,
1869-ben a budapesti papnövelde igazgató-
jává s 1871-ben beszercezi püspökké lett;
majd pár hónap előtt a nagyváradipüspök-
séggel lett kitüntetve.

Itt érte őt a halál, mely gyászba bo-
ritja a nemzetet. Gyászol a nemzettel a tu-
domány, mely egy komoly buvárát siratja
a hült tetemekben, de gyászol főként a ma-
gyar művészet, melynek éltető eleme, mindene
volsz gyászol végre az egyház, melynek szelid-
lelkü és méltó büszkesége szálta a sirba.

Legyen áldott s örökké fénylő neve
és emlékezete!

magyar nemzeti eszmék, és erkölcsök
fejlesztésének.

Üdvözöljük a nevelés- és közoktatás-
ügy ezen derék bajnokait!

A városi sötány.

Motto: „Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.“
(Folytatás és vége.)

Nincs a ki ne tudná, hogy a főgym-
nasiumunk — immen-onnan támasztott aka-
dályok daczára — sikerült létrejöttét vá-
rosunk azon jötevő nemtőjének köszönhet-
jük, kinek mind azon üdvös vívmányokért,
melyeket a közművelődés és emberiség terén
felmutatni tudunk, mint fennkölt alkotójok-
nak örök hálával tartozunk.

Ismeretes az is: hogy a főgymnasiumi
épület eredetileg a kegyesrendi ház kertjé-
nek mellső, templom melletti részén szán-
szándékoltatott emeltetni. Kezdetben ezen esz-
me a Rend részéről semminemű ellenzés-
sel nem találkozott; sőt az igénybe veendő
terület kijelölése és kimérése, mely a kert
nek 1/2 részét foglalta volna el, a Rend t.
tagjainak kalauzolása mellett hajtattott vé-
gre, s ezen felül részükrol a gymnasiumi bi-
zottság a Rendház épület egy tüzetes alap
rajzával lett ellátva, mely a benne foglalt
tanhelyiségeknek tanári lakokká szándékolt
átalakításánál irányadóul szolgált volna.
— Később, midőn a főgymnasium létesíté-
se körül, mozgalom határozottabb és komo-
lyabb alakot öltött, a Rendház ugyan ismé-
telten nyilvánította a feletti sajnálkozást:
hogy kedvelt kertjének egy tetemes részé-
től megválni kénytelen; azonban miután a
város a már kezdetben is kilátásba he-
lyezett méltányos kártalanításnak magára
vállalására készségesen ajánlkozott, kijelent-
vén: hogy az igénybe veendő telket, a
Rend kívánsága szerint, vagy pénzzel meg-
váltani, vagy más, kielégítő minőségű és
térfogatu kerti telkért becsereelni kötelessé-
gének ismeri, a Rendház ebbe belenyugod-
ni látszott; mire a Házfőnök a Rendfőnök-
ség részéről csak ugyan utasítja is lett:
hogy a kártalanítási módokat iránt az
egyezséget a városi képviselő testülettel
belátása szerint kösse meg.

Sem ellen észrevétel, sem akadály töb-
bé nem forogva fenn, az immár közmeg-
álapodás szerinti kitűzött területen emelendő
épületnek tervezete vétetett fogantatva.

Budapesti levél.

(A delegációból.)

Ezuttal nem a parfume-illattal telt sza-
lonokról fogok írni vidéki olvasóimnak.
Nem a kandalaberés, dús draperiákkal —
kinai alakokat mutogató tapétákkal bevont
szalonokban eseltem — divatcikkek fölött
folytatott beszélgetésről vagy a legújabb
eljegyzési hírről vagy válóperről akarok
számot adni. Az utolsó hét eseményeinek
komoly hátterét akarom megvilágítani —
nem elektromos fényvel, hanem már fo-
lyammal, olyannal, amit az ember kalamá-
risból merít.

Bizony komoly volt a mult hét, meg
ennek a hétnek a fele. A delegátusok vi-
lágpolitikáját élveztük — ithon — nappal
a Hungáriában — éjjel — akár az orphe-
umban. Mert hát annyi most itt a delegá-
tus, hogy belőlük jut akár a „kék macs-
kának“ is.

A bécsi delegatust minden pesti em-
ber megismeri az utcán. Mindegyik proto-
typja a külföldi alaknak. Az öreg Smolkát
az „Angolkirálynőben láttam meg először.
Arról ismertem reá, hogy nagyon udvarias
volt a — kellnerrel és hogy a két kraj-
czáros „Budapesti Ujságot“ még nem ismer-
te. Magas robustus alak, ősz szakállal.
Körülbelül a nyolezvan felé járt s csaknem
olyan ruganyos még mint Lesseps. Bár
nem dicsekszik azzal, hogy születendő
gyermekét valamelyik magyar herezegre
fogja keresztelni, mégis azt állítja róla

— Az első terv melynek költség előirány-
zata 70 ezer frt végösszeggel záródott,
drága mivolta miatt el lett ejtve, s más
építés a mennyire lehető olcsóbb terv ké-
szítésével megbízva. Ez is elkészült, költ-
ségelőirányzata 45 ezer frtra rugott. Miután
a bizottság ezt is drágának találta hozzá fogott
az épület egyszerűsítése és egyes részleteinek
kihagyása által, a költség előirányzatban né-
mi megtakarítások létrehozásához. — Ek-
kor azonban váratlanul tudomásra hoztatván,
hogy a Rendház végre is sehogy sem tud
megválni kertjének kérdésben forgó részé-
től, szint oly váratlanul egy harmadik terv
lett bemutatva, mely szerint a főgymnasi-
umi épület L alakban a rendházi épület
vár felüli oldalához lett volna hozzá építve
és homlokzata éjszak nyugati irányban a
vár melletti út hosszában terült volna el.
— E terv a Kegyesrend tetszését bírta;
a mi annál nehezebben érthető, miután a
terv szerint a k. rendi épület oldal hom-
lokzata, — melyet a helyenként 7 — he-
lyenként azonban csupán 5 méter széles-
ségű gymnasiumi udvar választott volna
el a magas gym: épülettől — mintegy
eltemetve, naptól, légtől és világozságtól
meg lett volna fosztva. Egy uttal pedig,
miután a Rendház udvarának fele a gym-
nasiumi udvar és tornatár részére vétetett
volna igénybe, az ekként megcsontított
házi udvart szükségképen a kertnek azo-
nos térfogatu, szomszédos részével kellett
volna megtoldani; mi által a kertnek leg-
szébb, üdülésre egyedül alkalmas árnyékos
része lett volna elpusztítva, még pedig
aligha ecesélyebb térfogatban, mint a meny-
nyit kietlenebb másik végéből az első két
terv igénybe vett volna.

De az emelendő intézeti épület érdeke
szempontjából is nem egy alapos kifogás
fért e tervezethez. Az épület szárnya ugyan
is, azon szerint a rendkívül szűk és esu-
pán az istállók felé irányuló, keskenyebb
végén nyitott udvar ösrégi fertőzmenyekkel
megivakodott talajon foglalt volna helyet,
melyen kutat ásní már végekpen nem lett
volna tanácsos; — az épület fő homlok-
zata majdán éjszaki, e szerint kedvezőtlen
irányban terült volna el; — a k. Rendi
háztól az átengedendő udvar résznek kisajá-
títása és a rajta levő ingatlanok és beruhá-
zások áthelyezése a főgymnasiumi alapot
3 ezer frton felül vette volna igénybe, s
együttal az épületnek önálló jellege a kellő
elkülönítés hiányánál fogva kérdésessé lett
volna téve.

Visi Imre, hegy okos ember. (Smolka az
osztr. delegáció elnöke).

Kálnoky gróf közös külügyminiszter
a delegátusok csoportjában majdnem olyan
jól veszi ki magát mint Fehérváry
báró honvédelmi miniszterünk a „tisztelet
házban.“ Oh! Fehérváry sokkal fessebb!

Andrássy Gyula gróf külügyminisz-
ternek még most is több hajszála van, mint
a mostani minisztereknek együttvéve. A
karzatról egyenesen a fejetetejére láttam.
Jókomény koponyája lehet! Az első napok
hevében azt hittem, hogy Kálnoky agyon
lapítja a „felköltött“ oroszán. Csak a
beszédben volt meg az oroszánhangja —
a kéz, amelyet Kálnoky megszorított, sima
volt és meleg.

Apponyi Albert majdnem olyan ma-
gasra nőtt mint Andrássy, de később ki-
tűnt, hogy Falknál is még kisebb.

Kár mán, hogy Kármán nem interpel-
lál! Igy történhetett csak, hogy miudent
megszavaztak. A jövő delegatus üléseig
lesz a Manlicher, hogy belőle majdán min-
den kis bíróra kettő jut, mert remélhető,
hogy a delegatusok jövő üléseig majd csak
akad egy Mannsiherebb.

No de kell a jó puska! A muszkának
vastag a bőre — s ha az egyik golyó nem
fogna, legyen a másik a halál! Bulgária
ügye nyújtott alkalmat a legfontosabb de-
battera.

Andrássy gróf nagyon szépen kifej-
tette a monarchiánk és Oroszország közt
főnálló viszonyt. Beszédét megsürgönyöz-
ték a világ valamennyi diplomatájának.

T Á R C Z A.

Ipolyi Arnold.

(1823 okt. 18. — 1886. decz. 2.)

A nemzetnek nagy halottja van. Ipolyi
Arnold a kiváló tudós, a nemes lelkü fő-
pásztor, a magyar nemzeti eszmék hü ve-
zére nincs többé.

Székelyéről, Nagy-Váradról vesszük a
megdőbentő hirt, hogy december 2-án
délelőtt még a szemináriumban volt, honnan
visszatérve dolgozó szobájába vonult; szol-
gája ide lépett be, hogy az ebédhez hívja,
s öt karos széké mellett találta élettelenül.
Ott havos mellette breviáriuma is, melyből
következtethetni, hogy olvasás közben érte
szívszélhűdés oltá ki hirtelen a drága életet.

Érdemeit méltatni az akadémia lesz
hivatva; hazafiságáról, a tudomány ápolásá-
ról, a magyar művészet megteremtéséről örök
emléket hagyott reánk műveiben.

Mi pedig életrajzának vázlatos megöröki-
tésével sietünk leróni kegyeletünk adóját:

„Ipolyi Arnold 1823. október 18-án
született Ipoly-Keszin, Hontmegyében, elő-
kelő középnemesi családból. Öseit Stum-
mereknek hívták; ő vette föl plébános ko-
rában az Ipolyi nevet. A nemzetség fája
Stummer György volt, a ki Koháry István
gróf kapitánysága alatt a füleki várnak
hadnagya volt, s mint ilyen vitézségeért
1741. okt. 28-án Mária Teréziától ezime-
res nemeslevelet nyert. Apját, aki fűszol-
gabíró volt, Stummer Ferencnek, anyját
Szmrecsányi Arzeniának hívták. Arnold a

A megye törvényhatósági bizottsága fentjelzett árnyoldakra figyelmeztetve közgyűlésileg elhatározta: hogy a főgymnasiun épület az említett vár mellett ut tulsó oldalán, háttal a vár felé, homlokzattal a k. Rendház felé fordítva építessék. Minthogy pedig az alapul szolgáló tervrajz szerinti épületnek beosztása helytelennek, sőt a falak és a tetőzet szerkezete szakértők állítása alapján fonáknak nyilvánított, a gymn: bizottság egy új terv készítését határozta el és egyúttal, hogy az ut szélességéből mi sem vételessék igénybe s ez által a Rendház udvarának és közvetve kertjének integritása tökéletesen megőve legyen, az épület leendő helyét közelebb a várhoz, illetve legnagyobb részt az uradalmi kert szélső részén — az általa tényleg elfoglalt helyen — tűzte ki.

A legutóbbi, sorrend szerint negyedik, minden ízében észszerűen módosított és végre tényleg megis valósított terv szerint az előzőleg tervezve volt szárny-rész kihasználása következtében hosszúra nyúló épület keleti vége mintegy 5 öl hosszával csak is a szomszédos városi sétány területén található helyet, minél fogva a sétány szomszédos részének egész szélességéből 5 öl hosszúságú darab átengedése kívántatott.

A városi szépitészeti bizottság, melynek oltalmára volt bízva az általa kezdet óta gondozott városi sétány, nehogy a főgymnasiun épület létrejötte elé — mely mindnőven elutasítva már itt harmadik helyen kopogtatott területért — legesekélyebb akadályt gördítsen, sajtó kebelével ugyan, de habozás nélkül feláldozta az üdvös közélelnak a sok fáradsággal és költséggel létesített, üdülésre tényleg alkalmas kertnek díszes fákkal beültetett egy harmad részét, az épület által elfoglalandó területen felül még 3 öllel hosszabb darabot engedvén át a kert egész szélességéből a főgymnasiun teleknek; kinyilatkoztatva egyúttal: miszerint azon esetre, ha netán idővel a főgymnasiun épületnek ez iránybani meghosszabbítása szükségessé válnék, az arra szükséges területet akkor is készségesen át fogja engedni megmaradt kertjéből. — Ekként Léva közönsége a kellőnél bővebben elgítette ki a főgymnasiun épület igényeit, s egyúttal előzékeny tekintettel viseltetett annak netán jövőbeli terjeszkedésére, hogy ezenul háborítlanul meghuzhassa magát megmaradt csonka kertjében, melyre a főgymnasiun előre láthatólag évek hosszú során át semmiféle tekintetben szüksége nem leend.

Biztunk azon férfiak igazság szeretetében, kik, mint a gymn: bizottság tagjai a szőnyegen forgó ügyre befolyást gyakorolhattak. Néztük: hogy mindegyike közülök egyaránt tiszteletben fogja tartani a tulajdonjog sérthetlenségét a város közönsége irányában szintugy, a mint tiszteletben tartotta azt a bizottság a k. Rendház irányában, midőn kertjének gymn: telkél kiszemelt részétől megválni vonakodott, sőt köszönettel vette volna, ha a Rendház abbeli elhatározását azonnal kezdetben, — még mielőtt a bizottság, az átengedés biztos reményében 800 frtíg költsékezett a kérdéses területre vonatkozólag készült két rendbeli tervrajz és költségvetés díjai fejében — hangoztatta volna. — Biztunk, de esalotkoztunk. Méltányosságra számítottunk és csak hamar megdöbentő méltatlansággal találkoztunk. Alig hogy a városi sétány tetemes részének vesztessége fölött a ne-

mes cél előmozdításának vigasztaló tudatában némi megnyugvást találtunk, érkezett a gymn: bizottsághoz egy miniszter-leirat, mely szerint a legutóbb kiszemelt terület elfogadtatik, azon kikötéssel azonban: hogy az annak szomszédágában levő városi sétány egész terjedelmében esalotkassék a gymnasiun telekhez.

No már csak ugyan hig agyvelojünök kellene lenni annak, a ki első pillanatra ki ne találna: hogy e követelés tárgyában játékok merészkedtek üzni egyesek egy magyar királyi Ministerium fennkölttségével, midőn valótlán információk kapcsán kiméletlen erőszakoskodást, merényletet töreklenek végre hajtani; ez által egyszersmind felette kínos helyzetbe sodorván a város közönségét, melynek most már e kettő közt kell választani: vagy eleget nem tenni a tévesen informált Ministerium kívánságának, vagy adott szavának megszegése és dícséretes törekvésű polgárainak becsnérlése árán átengedni a sétányt. — Ha a Minister a főgymnasiun telek illető helyrajzi viszonyokról és a városi sétány keletkezési és jogoldali körülményeiről a valóhoz híven lenne informálva, ő maga tiltakoznék ezen indokolhatlan méltatlanság ellen, mert azonnal belátna: hogy nincs a főgymnasiunnak a sétányra szüksége; mit a végrehajtó bizottság egyik igen tisztelt tagja, a város képviselő testületének közgyűlésén maga is constatált. Hogy pedig csak ugyan így áll a dolog, azzal csak hamar meggyőződhetünk, ha sorra kutatjuk: hogy hát tulajdonképen mire van szüksége egy főgymnasiunnak, és hogy meg-e van mind az a Lévainak. Egy főgymnasiunnak szüksége van eléggé tág udvarra, melyen a tornater és házi udvar megfelelő tőrfogatu helyet találjon. Ez bőven meg van már is azon térségen, melyet az épület által elfoglalt területen kívül egy részt az uradalom, más részt a városi sétány alapítói engedtek át; és ha még ez sem lenne elegendő, bírja a főgymnasiun az uradalmi igazgatóság abbeli ígérteit: miszerint azon esetre, ha szükség lenne rá, kész az uradalmi kertnek maga részére megtartott részét is használatra átengedni. — Szüksége van továbbá jó levegőre, melynek tisztaságát semminemű, esetleg közelében erőd, egészség ellenes hatányok ne fertőztesenek. Meg van ez is. Hogy pedig meg van, ez főleg épen azoknak köszönhető, kik az egykori moesáros szemét lerakó helyet árnyékos kerté alakították át és ez által egyszersmind utját állották annak, hogy azon előbb utóbb valamiféle gyár, csapszék, kovács- vagy kádár- — műhely, avagy istálló építessék. — Szüksége van-kellő csendre, melyet semmi, féle — az előadásokat netán zavaró-zajvagy zörög ne háborgasson. Megvan ez is; feltehető levén: hogy miután az épület homlokzata előtt elhaladó kocsik zörgése ellen ez irányban észrevétel nem emeltetett; az épület vak vége mögött a városi sétányon járó kelők léptei és beszédjé e tekintetben kifogaszolhatóan bizonyára komolyan senki sem állíthatja.

Végre szüksége van arra is: hogy tekintettel az intézetnek idővel netán szükségessé válható kibővítésére, már eleve biztosítva legyen a talaj, melyen épületét megnagyobbitassa, illetve megtoldhassa. Gondoskodva van erről, is, a mennyiben a városi képviselő testület a sétány alapítók beleegyezésével határozatilag kimondotta: miszerint

kötelezi magát, hogy a főgymnasiunmi épület a sétány felé bármikor ezbea veendő megtoldása esetére a toldalék épület alá szükségendő területet megmaradt sétányából minden észrevétel nélkül átengedni a főgymnasiunnak.

Gondoskodva van e szerint mindazon kellékekről, melyekre egy nyilvános, bennlakókkal nem bíró tanintézet jogos igényt képezhet. Hogy mind ezeken felül a Lévai főgymnasiunnak még egy privát kertre is szüksége lenne; no ez már annyira szokatlan követelmény, miszerint hallatára valóban inditatra érezhetjük magunkat kérdeni, hogy hát állatkertre, aquariumra, kamelia házra, lovardára, vagy versenytérre nincs-e szüksége egy főgymnasiunnak? — Nagy városokban körül tekintvén igen is látjuk: hogy középületeket intézeteket környező térségek csak ugyan parkirozva vannak; e díszes kertek azonban mind nyilvánosak és kivétel nélkül az illető város tulajdonát képezik. Még a Bécsi egyetemi épületet három oldalról szegélyző park sem képezi annak — de igen is a városnak — tulajdonát és a többiekhez hasonlóan mindenki előtt nyitva álló sétányt képez.

A kezdetben csak is érelyes, idővel azonban kiméletlen presszio, mely a Lévaiakra a főgymnasiun ügyében szüntelenül gyakoroltatott s mely őket a folytonos ijesztgetés folytán annyira megfélemlítette, hogy többé áldozatot, bármily súlyos lett legyen az, megtagadni nem mertek; mintegy evés közben gyarapodván az étvágy, mindinkább fokozta a gymnasiun ügye körül tulhajtva buzgólkodók bátorságát, oly annyira, hogy végre is a méltányosság határai iránt tévedésbe bonyolultak. Hogy is volt ez, hadd lássuk: Azonnal kezdetben Léva városa önként 12 ezer frtál járult a főgymnasiunmi épület költségeihez. Nem sokára hangzott: halljátok jó Lévaiak ez még nem elegendő, adnotok kell még 15 ezer forintot, mert másként nem kaptok főgymnasiunot! Megadták. — Egy úttal adjátok ide kabátotokat — esetünkben a városi sétány egy harmad részét, mert szükségünk van rá. Ez is megtörtént. — Most pedig — ugy mond — kit sem kérdezve elfoglaljuk az egész sétányt, nem mintha arra a főgymnasiunnak szüksége lenne, de igen is mivel hogy kedvünk van hozzá, ti pedig kik azt alkottatok takarodjatok ki belőle, nektek nincs üdülésre szükségtök, ti elhettek a nap alatt is. Ki innen csöcselék! elégedjél meg azzal, hogy alakítások benne izzadhattál.

Ezzel lett meghálálva a Lévaiaknak határt nem ismerő áldozat készsége, mely szerint a főgymnasiun létrehozatalánál 27 ezer frtót tevő kölcsön terhet vették vállalkra, melynek törlesztése a város összes közvödelmeit évek hosszú során át veendő igénybe, oly annyira: hogy az administracionális költségek fedezése a pótdó tetemes emelése nélkül, aligha lesz lehetséges; és e súlyos teher viseléséért most lenézéssel és megvetéssel jutalmaztatnak.

Nagy hiba volt: hogy a város előjárósága azonnal a tervbe vett sétány elkobzás első neszére nem figyelmeztette e szándék kezdeményezőit arra: hogy e sétány a város által elváltatott szavatosság szerint jelenlegi minőségében mindenkorra fenntartandó elidegeníthetlen tulajdonát képezi, melynek átengedése az alapítók beleegyezése és teljes kártalanítása nélkül gondolni sem lehet és hogy utóvégre is, bármint eszközöl-

tenék, méltatlan és sértő eljárás lenne: a közönséget ezen egyedüli, általa létesített üdülési helyétől — melyre a főgymnasiunnak szüksége épen nincs — megfosztani.

Ezen mulasztást jóvá teendő, a város közönsége képviselő testületi közgyűléséből folyamodványt intézett a Ministerhez, kérvén Otmondana le a sétány követeléséről. Akérvény indokolása felette silány lehetett, miután a Ministerium nem rég újlag sürgette a sétány átengedését, mire a városi közgyűlés előbbeni, tagadó válaszához ragaszkodott.

Ekként egyesek önzése, mások mulasztása által e boldogtalan kérdés, mely némi igazság, — és felebaráti — szeretet nyomán kezdetben mindnyájunk meglegedésére könnyen elhárítható lett volna, annyira el lett mérgecsítve, miszerint a szándékolt méltatlanság fölött felháborodott kedélyek lecsillapítása most már csak is az alaptalan követelés elejtése által érhető el.

Szándékomb volt ezen ügy további fejleményeit halgatással kísérni és pedig annél inkább, minthogy a méltatlan követelés szerzőitől elvártam volna: hogy látván az általános elkeseredést, melyet át gondolatlan kívánságok által a közönség közt gerjesztettek, ők magok fogják sietni: a felvett hullánokat lecsendesíteni és a való szerint módosított információk útján az ingerlő követelés elejtését eszközölni; miután azonban e helyett azon értesítést nyertem: miszerint folytatván az eddigi kiméletlen presszio alkalmazását, most meg egyesek azzal ijesztgetik a közönséget, hogy a Minister megtagadandja a tanárok javadalmasát, ha a sétányt szép szerével át nem adják;*) kénytelen voltam a tartózkodó álláspontot elhagyva a lap T. Olvasóit a hasznára nyult közleménnyel utatni, melyet még néhány rövid megjegyzéssel siettek bezárni.

Az ijesztgetésekkel szemben ugyan is ki kell ünnepelesen jelentenünk, miszerint mi sokkal magaszosabb vélemény táplálunk a Ministerium igazság szeretete felől, sem hogy feltenni tudnánk felőle, hogy egy közönséget, mely a közművelődés oltárára erejét meghaladó áldozatot készségesen tett le, képes lenne sujtani csupán azért, mert egyesek méltatlan kívánságát nem teljesítette; és hogy ha ez a meg nem érdemelt csapás még is reánk mérténe, a felelőség ez iránt senkit mást, mint épen azokat terhelné, kik ezen kérdésnek szőnyegre hozatala által Eris almát dobtak a közönség közé.

Nem mellőzhetem végre a kertre vágyódókat a közhangulat értelemében komolyan figyelmeztetni arra, hogy a sétányt mint a város elidegeníthetlen tulajdonát vagy közösen a közönséggel fogják üdülésre használni, miközben tekintélyök és erkölcsi reputációjok, nem hiszem, hogy csorbát szenvedne, vagy mindnyájunkkal együtt lesznek kénytelenek nélkülözni e sétány árnyékát. Minél fogva nem ártana eleve számolni azon várandósággal, miszerint, ha minden tiltakozás dacára csakugyan még is végrehajtatik a kiméletlen foglalás; csupán területre, nem pedig árnyas kertre fognak szertenni. (B. F.)

*) Mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy ezikkirő ur aggodalma téves információkon alapszik; sőt a méltatlan követelés szerzői-nek, a ministeri közegeknek eljárása is más szempontból bírálható el; s ez esetben „önzés”-sel még ezek sem válóhatók. — Szerk.

Andrássy egyenesen kimondotta, hogy nem szabad megengedniük, hogy Oroszország előre nyomuljon a Balkán felé. Ardrássy beszédére olyan harezias kedvet kapott egyik magyar déli delegatus, hogy menten passe per toute kért, hogy Bulgáriába utazva Kaulbars agyonnyomorithassa. Szerencsésére Kaulbars már előbb megugrott.

A legfontosabb enuntiatió kétségkívül Falk Miksa beszédében rejlett. Kiemelte, hogy az itteni felfogás ellentétben áll ama orosz és francia felfogással, hogy Oroszországnak Bulgáriában külön jogai és érdekei volnának. A berlini szerződés Oroszország ily kiváltságos jogáról mit sem tud.

Andrássynak köszönhetjük, hogy az Oroszország elleni hangulat tulsulyra emelkedett. És talán az ő beszéde provokálta az olasz külügyminiszter ama kijelentését, hogy ő sem tart a muszkákkal.

Tehát ugyancsak rájlesztettünk a mumsura.

Ezt meg is köszönjük a delegatiónak s mert bátran besukhatják a boltot — vége a delegatío ülésének. Talán nem sokáig fog tartani a pihenő. Talán azokra a hangos beszédekre nem sokára megkapjuk a választ egy ágyu dörgés alakjában.

Felelünk reá!

Fővárosi levelező.

A győzhetlen.

— Bűncsejtet. —

(Folytatás.)

Sándor 324. év febr. havában érkezett Szuszába, hol néhány holnapot töltött.

tött. Itt töltötték elődei a perzsa királyok téli hónapjaikat és Sándor hamar beélté magát amaz szertartásaikba. Megkivánta, mint amazok a szolgáltságot, még pedig perzsáktól és macedonoktól egyaránt, mi az utóbbiaknál nagy ingerültséget keltett.

Sándor Szuszában még két új házasságot kötött, Roxane mellé nőül vette Statirát Darius leányát és Parisatist, az előbbeni királynak Orhusnak leányát s példájára sokan keltek egybe perzsa nőkkel.

Sándor megérkeztevel a perzsa birodalom ősi tartományai, Persis, Szuzsiána és Babylon, megkezdé reformjainak azon hosszú sorozatát, melyek szellemi nagyságát valóban kitüntetik s melyek által a hellén miveltséget és szellemet Ázsia népeibe iparkodott beoltani. De kortársai nem értették magyszerű terveit s ő is mint sok más nagy ember, korától nem érteve hanyatlott sírjába.

Sándor 326-ik nyár nagy részét Egbatunában töltötte s késő ősszel indult Babylon felé, hol a különböző nemzetek követői keresték föl, szomszédjaikkal való viszállyaik adták elő és ítélete alá boesátották igényeiket. Büszke önézettel látta hogy az egész lakott világ sorsa az ő akaratától függ s hogy ezt a népek önkénytelenül is elismerik. De ő még nem hitte, hogy hódításai végpontjánál megérkezett új és nagy terveket szőtt, hihetőleg Arábia meghódítására készült. Hajókat küldött kénutakra az arab tengerpart átkutatására s Hierő, azt az utasítást nyerte, hogy az egész arab félszigetet körülhajózza és ke-

resse meg a bejárást a verestengerbe: viszszaövet azt jelentette, hogy Arábia területe igen nagy lehet, talán nagyobb Indiánál, de utjában egy meredek előfalhoz jutott, melynek a tengerbe nyuló szirtjei a hajózást veszélyeztetik.

Sándor életének utolsó hónapjaiban, melyeket Babylonban töltött, óriási tevékenységet fejtett ki. Már 330-ban, midőn első ízben volt Babylonban, megparancsolta a Xerxes idejében lerombolt Bel templomnak újraépítését. Alig, hogy visszatért Egbatánából, újabb erélylyel intézkedett, hogy a templom mielőbb fölépíttessék. Hadi készületei mellett, Babylonnál az árviztől való megmentésére is gondolt. Maga néhány hajóval levezett az Eufraton, hogy azon töltési munkálatokat megtekintse, melyek a Pallacopás nevű esatorna partjait képezik. E esatorna mintegy 20 mfnyire Babylonból szakad ki s egy tóban végződik, azután délfelé moesárokon át vize a perzsa öbölbe folyik. A bámulatos esatorna-rendszer, melyet Assyra és Babylonia nagynevű uralkodói készítettek, a perzsa uralom alatt nagyon elhanyagoltatott. Sándor felfogta mennyire fontos e esatorna-rendszer, hogy Babylon, s az alsó chaldeai városok az árviztől megmentessenek. Ez okból a Pallacopás esatornát a tengerig folytatta, 10,000 ember dolgozott a töltésen már három hónap óta. Hogy a vidéket a Beduinok támadásai ellen megvédjé, a esatorna mellett várost alapított, s oda görög zsoldosokat telepített le. Maga megvizsgálta a vidéket, és személyesen tette

meg intézkedéseit. Midőn hajóival visszatért s a kormányos mellett állt: a szél fővegét, és alatta levő diadém szalagját elkapta, és a sás közé vitte. Egy bátor phoeniciai hajós beugrott a vízbe, hogy azt visszahozza; de hogy az úzásban ne akadályozza, halántéka köré kötötte, s a hajón a királynak átadta. A jók a katona lefejeztetését tanácsolták; mert balesetet láttak benne. A király nem követte tanácsukat; de a királyság jelvényének megszenteltségétért megkorbácsoltatta; de azután egy talantumot ajándékozott neki bátor magaviseletért.

Sándor barátja Hephaestion Egbatánában forrózába esett, és rövid időn meghalt. Sándor Gloncias orvost, hogy keze alatt meghalt, felakasztatta, s Hephaestio hulláját Babylonba vitette. Midőn Babylonba visszaérkezett, már Hephaestio pompás máglyája készen volt, melyen hulláját elégették; melylyel 12,000 talantumnyi értékét emésztett fel. 10,000 bikát öletett meg emlékére s husát a katonák közt kiosztatta.

(Folyt. köv.)

A gögös aristokratának.

Mondod, hogy báróságnál kezdődik az ember:

S a mi alól van ezen, mind csupa pusztá nitál.

Furesa itélet ugyan, de mivel hű társad a ló sport;

Nem esoda: Léva tön téged itéleted így.

Antiluna.

A csatta-lévai vasutvonal közgazgatási bejárása.

A csatta-lévai vasutvonal közgazgatási bejárása — a mint az már előre jelezve volt — e folyó évi december 2. 3. és 4-én küldöttségileg megtartott. A küldöttségben részt vettek a m. állami kormány részéről Reviczky Konrád miniszteri titkár, mint a küldöttség elnöke, Mencer Lajos középítészeti felügyelő, Stöckh Gyula vasuti főfelügyelő. A közös hadügyminiszterium műszaki va-tuti iroda részéről: Kopp es. kir. százados. — Az osztrák-magyar államvaspálya társaság részéről Zelenka J. jogtanácsos, Schmerzka telekkönyvi felügyelő, Weldlin, Storch Ernő főmérnökök, Nehaszil vasuti mérnök. Barsvármegye részéről Mária István alispán, Leidenfrost László, Konkoly Sándor közgazgatási bizottsági tagok. Belesák László kir. főmérnök és az érdekeltek közönség részéről a községi előjárók.

A küldöttség munkálatait folyó évi december 2-án Zelenka kezdetre meg délután 2 órakor. Az építendő vasutvonal részéről betervezett tervek komoly és beható vizsgálat alá vették. A két község határán átvonuló vasuti irányban előkerülő vízereszek, közlekedési s határunk az illető kiküldöttség vizsgálatát helyesen kiállították. Másnap azaz december 3-án a munka folytatott Nagy-Sallóban, hová hat érdekeltek jelent meg a tárgyalásra. Nagy-Sallóban egy tévesen elterjedt hír folytán — minthogy a miniszterium által, az építendő társaság részéről betervezett tervet, mely az állomást a várostól egy kilométernyi távolban kifogásolná s annak vezetését a város közelebbi tömszedságában akarná, vagy mint mondva volt, rendelné megalapítani — egy mozgalom, hihetőleg titkos s önérdékű kéz belevégülése által — támadt, mely a vonalat, majdnem egy kilométernyi hosszan igyekezett meghosszabbítani, mi ha a derék Nagy-Salló városában — mert mindenestre hízog — elfogadásra talál, könnyen az egész vasutat kérdésessé tehetné volna. Azonban a szállaiak nem ültek fel ezen ármításnak és saját jól felfogott érdekeik által vezettve, hogy a vasut minél előbb kiépítették — emberil s dícsőséggel megállták helyüket s a már elfogadott irány mellett újból is győzelmesen sorakoztak; s így Nagy-Sallóban is minden nagyobb s határátot emótió nélkül folyt le a küldöttség vizsgálata. — Megkísérlették ugyan a Sáraí gróf részéről, egy nyilatkozat beadása által a kijelölt vasuti irányt, különösen a garami áthidalást Alsó-Váradról foljebb Nagy-Kálna felé terelni, azonban a kiküldöttség ennek mélyebb tárgyalásába annál kevésbé bocsátkozhatott, minthogy az építendő társaság által ez elő sem volt tervezve s így annak tanácskozási tárgyát nem is képezhetné, annál kevésbé, mert a társaság a nagyobb s közös érdek ellenében a kisebb érdeknek nem deferálhat s magát a már eddig kötött szerződések ellenében más irányban le nem kötheti. Ugy hisszük tehát, hogy ez a Garam vizét, ép úgy, mint az eljárást nem zavarhatja. — Végre folyó évi december 4-én a bizottság Léván jelent meg s a tárgyalás itt Lévával, Szecsevel, — miután a vonal iránya kéllőleg kifejtetett s nehezségek semmi irányban sem támasztattak, sőt mindenki igyekezett ezen ránk nézve nagy fontosságu s horderejű ügyet tehetősége szerint előmozdítani s ez által érdekeinket minden irányban megvédeni, — véget ért. Szíves elismeréssel s köszönettel adozunk a kiküldöttségnek s intéző köreinknek s ezek között Mailáth István szeretett főispánunk- s Mária István alispánunknak, kik ily kedvező eredményhez juttattak bennünket. ○

Pánszláv főrmérvények. A „Národnik noviny“ orosz szellemű lapnak november 12-iki száma a magyar nemzetre roppant nagy adagban kiadta a mérgét! Azt mondja, hogy Magyarországnak a herc egrímása főpapi hivatásról legkevésbé sem érti: most a világ Megváltójának a parancsát „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat“ teljesen ignorálja. A tótokat állítólag halálra üldözi. Tót ajku papjait erővel magyarosítja, rájuk parancsolja, hogy tót ajku híveiknek magyarul prédikáljanak, papjelöltté már nem is vesz be tótajku ifjút. Nagyszombatban a tót ajku ifjuságot egészen kiküszöbölte a tanítézetből. Sorait azzal fejezi be, hogy a tót ajku közönségnek éppen nem volt kedve jubilálni. Lám, lám! mi nem is hinnénk, hogy hátunk megett honnan is milyen kiváló érdeklődéssel figyelik meg nemzetes és vallásos jellegű mozgalmainkat, és ezeket milyen gyalázatosan tudják fajgyűlöletet szító műveletekben tőkésíteni. Biz ez jó víz a pánszlávizmuskak a malmára. Most habár az itt röviden vázolt hazugságokat a szélnek eresztő névtelen róm. kath. pap maga sem hiszi el egészen. Ezt a nótát fújják a pánszláv lapok napról-napra, még pedig Magyarországon, a mi édes hazánkban!!! Ugyanabban a lapban egy ügybarát rettenetesen lamentál Ausztriának a balvégzete fölött. Ausztria — ugymond — veszte van, mert már lengyelek is helyet foglalnak a

miniszteriumában. Ez menthetlen bukást jelez, mert a mely kormányban a lengyelek bejutottak, annál csak veszedelmét idézték elő, mert hiszen a lengyelek saját hazájukat is eljárták. E szerint a magyar és a lengyel nemzet képeznek rémitő nagyszalkát a pánszlávizmuskak a szemében. De hogysne! Nyelvre nézve ugyan eltérnek egymástól, de politikai hitvallást illetőleg hűtestivérek, mert királyához tántoríthatlan ragaszkodó monarchista, s e mellett szabad szellemű demokrata egyik is, másik is. Hát ezért néztek és néznek mind a két nemzetre görbe szemmel a kötetlen hatalomra törekvő kényurak, melynek elérésére igen jó lépésül szolgál a saját semeitől nem látó pánszlávizmuskak a dacorománizmus. De a magyar nemzet is már annyira bele élte magát a mézes madzagnak édelésébe, miként nem is látszik eszrevenni azt, hogy ez a gonosz játék egyedül a szabadságra törekvő demokracziának rovására üzetik, melytől különösen a korlátlan kényuralomhoz szokott muszka rettenetesen félti az irláját. Azért hát nem is csoda, hogy minden kitelhető erejével istápolja a szabad szellemet féken tartó és terrorizáló pánszlávizmuskat. Azonban a nyilvános pánszlávoktól még nincs mit tartanunk, mert azoknak a leplezetlen fegyvere ellen védekezhünk, de annál veszélyesebbek a titkos pánszlávok, mert ezek hazafiságuk leple alatt gyakorolják kározosat üzemleiket, melynek célja érdem szerzés a pánszlávizmuskak a dédelgetése által. Ezek kiszemelt áldozataikat álhazafiságnak a leplezett fegyverrel szokták leteríteni. Ily üzemnek ellen hasznos a tót községekben létesíteni az olvasó köröket, hol egy-egy jóra való ember az ily lapok üzemleit figyelemmel kíséri s felvilágosítja a könnyen hívő népet!

Honfiai üdvözléssel.

Thuránszky Nándor
köjegyző.

Különfélék.

— **Ipolyi Arnold** nagyváradi püspök folyó hó 2-ikán életének 63-ik évében szívzélhüdes folytán hirtelen elhunyt. A boldogult országos érdemei mellett, Léva városközségének halás emlékezetet hagyott örökségül azon jóakaratu kegyes támogatásában, melylyel intézményeink létesítésében gyakran segítségünkre jönni kegyes volt. A kórház, gimnázium megteremtése körül adakozók névsorában ott ragog a fenékül lelkü férfiu neve. Legyen áldott emlékezte s szelleme ragyogjon felettünk műveiben!

— **A korcsolyázók egyesülete** Léván, mint ezt annak idején konstatáltak — megalakult. — De az egyesület létérdeke egy állandó jégpályának megteremtésétől elválaszthatlan; még ez időszerint — mint értesülünk — sikerült e kérdésnek megoldása az által, hogy az egyesületnek Leidenfrost Gyula ur szíves jóakara ez évre jégpályát biztosított. Tömörüljenek tehát az érdeklődők minél számoabban az év előnyeit kihasználva tőkét szerezni, hogy jövőben egy állandó jégpályának kényelmi eszközeit biztosítsák.

— **A Baresmgyői Casino-Egyület** saját helyiségei nagy termében Aranyos-Maróthon 1886. évi december hó 11. napján jótékony célra mükedvelői szini-előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: „Nézd meg az anyját.“ Vigjáték három felvonásban. Irta: Berezik Árpád. Személyek: Viski Albert Dr. Engel Zsigmond. Leontin. neje Szeidl Mariska. Edit, leányunk Mária. Sarolta. Téssy Tamás Orosz Pál. Lajos unokaöcse e Dr. Ruffy Pál. Szeredy Alfréd Bethlenfalvy György. Homokiné Jenes Ilona. Iza leánya Simonidesz Ilonka. Inas Tybold József.

— **A polgári iskolák ellen.** A napokban a közgazdasági miniszter rendeletet bocsájtott ki a gazdasági tanintézetek igazgatóihoz, mely szerint ezental csak a gimnázium és reáliskola megfelelő osztályai-ból vegyenek fel növendékeket a polgári iskolák kizárásával. E rendelet fölöttébb aggasztja azon szülőket, kik fiaikat azért adták a polgári iskolába, hogy innen a gazdasági tanintézetbe lépjének át.

— **Az ipolyság-balassagyarmati vasut** kiépítése ügyében — mint levelezünk írja — Hont és Nógrád vármegyék érdekeltsége — gróf Zichy Nándor elnöklete alatt — legközelebb értekezletet tart.

— **A főispáni titkári állások iránt** nagy az érdeklődés nemcsak a belügyminiszterium havatalnokai közt, de az egyes megyékben is. Egyelőre azonban csak 24 titkári nevezetetik ki, ugyanannyi főispán mellé, 44 főispán mellé csak a jövő évben nevezetnek ki a titkárok, kiknek fizetése különböztö az első osztályu fizetése 1000 frt és 300 frt lakpénz; a másodosztályu 900 frt és 200 frt lakpénz; a harmadosztályu pedig 800 frt és 200 frt lakpénz.

— **Az egyiptomi szembetegség** az ország számos vidékén s legujabban a megyénk területén állomásozó közhadsereg-beli lovasság között is nagy mértékben elterjedt. A veszélyes és ragályos szembaj tárgyában a belügyminiszter terjedel-

mes körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tekintettel arra, hogy az ősz beálltával a mezei munka, mely némely helyen a trachoma-beteggek rendes gyógykezelését gátolta, nagyrészt be van fejezve, elrendeli, hogy a betegség ellen kibocsátott utasításokat a legnagyobb erélylyel, pontosan foganatosítsák.

— **Az orosz czár mint szakács.** Londonból írják, hogy ott egy orosz ügynök művészi kivitelű kályhákat rendelt még az orosz czár számára. E kályhák fölötté alkalmasak különböző sülték készítésére. A legérdekesebb az egészben azon körülmény, hogy a czár e kályhákön maga fogja ételeit sütni, főzni, annyira fél a megmérgeződéstől.

— **Chinai kolera-gyógymód.** Az „Amerikai Nemzetör“ érdekes módját közli egy chinai orvos kolera-gyógyításának. Kolera-ba esett egy amerikai hajón alkalmazott chinai, hívják az orvost, az hosszu tükkel telt dobozt vett elő zsebéből, egy tüvel a beteg fejbőre alá szúrt, a másikat a fülmögé, aztán ajkába, mellébe, bordái közé, végül nyakbőrét vakarta meg s a beteg állítólag mentve volt.

— **A liszt jósága és tisztaságáról** aként győződhetünk meg legkönnyebben, ha egy maroknyi lisztet veszünk kezünkbe s jól összenyomván, egy tányérra helyezük. Ha a liszt egy halomban marad a tányéron, ugy a liszt elég tiszta; ha ellenben szétzúlik, ugy ásványi alkotórészekkel volt hamisítva, vagy pedig már igen régi.

— **Mi történik a gombostükkkel?** Az angol gombostügyarak: 54, a francia gyarak: 20, a többi államok gyarai: 10 vagyis összesen 84 millió gombostüt gyártanak naponként Európában. A kérdés tehát: mi történik e tömördek gombostüvel? jogsult. Tény az, hogy a legkevesebb török el s a legtöbb elvész; tény az, hogy a levélbélyegtől kezdve mindent gyűjtenek s értékesítnek az emberek, de „ócska gombostüvel“ nem kereskedik senki. A gombostüt eltűnik s így Európa évenként 33,660 millió gombostünek az értékét: 7 millió háromszáz ezer márkát veszteget el könnyelműen.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövő hétre: Nyugoton enyhe, csapadékkal boros; keleten változó részben fagyos idő várható. — **Nyitra**n vízvezetékét szándékoznak létesíteni. — **Az erdélyi posztó** jó keletre talál Szarvason, hol az értelmiség majdnem kivétel nélkül erdélyi posztóból készített ruhát. — **A pétervári orvosi akadémia** elhatározta, hogy a nőorvosok diplomája egyenlő érvényűnek tekintessék a férfi orvosokéval. — **Görgei Artur**, ki eddig teljes elvontságban állt, Visegrádon felvette magát a képviselői választók névjegyzékébe. — **Budapest**en mult hó 30-án hunyt el Bachmutov Vaszielievics Iván nihilista, ki közel négy évi száműzetés után a Péter Pál erődből megszökve, Budapesten Gromon név alatt mint fényképész élt. Kivált arról tette nevezetessé magát, hogy az ő terve szerint hajtattott végre az 1880 febr. 18-iki palotai merénylet. — **Király őfelsége** a képzőművészeti műesarnokban a most kiállított képekből, melyeket két ízben nézett meg behatóan, kilenczetet rendelt meg, több mint tizenöt ezer forint értékig.

— **Dél-Franciaországban** a árvizek oly nagy pusztításokat okoztak, hogy a kárt harmincz millió franknál többre becsülik. — **A katonai lapokban** olvastuk, hogy mozgósisz esetére a leginkább igénybe vett vasutokon hir szerint katonai állásu mozdonyvezetőket is fogtak szűk-rég esetén kiegészítőkként alkalmazni. — **Az első spanyol nemzetközi kiállítás** 1887-ben nyitják meg Barcelonában. — **Huspótló étel.** Bazzoni milánói tanár 400 gramm buzaliszt és 200 gramm ökr-vagy bárányvér keverékéből, melyhez kilogrammonként 9 gramm só szükséges, állítja elő a legkitünőbb pogácsát, melynek élvezete a hus evést egészen feleslegessé teszi. — **Ipolyi** hir szerint — összes mükiesít az esztergomi érsekségnek hagyományozta egy keresztény muzeum felállításának alapjául. — **A francia** miniszterium a kamarában leszavaztatván, beadta lemondását. — **Az oroszlapok** azt hangsúlyozták, hogy a Bulgár-kérdésben Ausztria-Magyarországgal szemben „többé passzív politikát tizni nem lehet“. A hangulatból ítélve a háboru könnyen bekövetkezhetik.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Az öreg ifjaknak. „A házasság és bot megfordított dolog az ifjaknál és öregeknél; az ifju kezébe parádé a bot, de támasz a házasság, az öregeknél támasz a bot, de parádé a házasság.“

Ugyan mért jöttél te háborúba pajtás, kérdi a csonka vitéz cimborájától? „Hát azért, nyógi a vitéz önkéntes, mert nincs feleségem és szeretem a háborút.“

A szerelemben elkövetett bolondságoknak csak kis része történik nemes nőkért. A legtöbb olyanokért esik meg, akik arra sem érdemesek, hogy bolondokat tegyünk értük.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

I.

A „Stefánia-árvaház“ javára 5 frtot vettem a tek. kapitányi hivatal részéről, mely összegét Veisz Simon ur a neki megitté bírságból volt kegyes felajánlani a nevezett jótékony célra.

Fogadja a szíves adakozó a jó ügy nevében köszönetemet!

Léva 1886. decz. 3.

Szakmáry Endre
pénztárnok.

II.

A Stefánia-árvaház javára adakoztak: Ilvay Nándor 25 kr, Schvare Györgyné 1 frt, Hofman Mária 1 frt, Lakner Antal 1 frt, Ozmek Mária 20 kr, Spányár Ignáczné 40 kr, N. N. 30 kr, Farkó János 5 kr, Pigler Istvánné 3 kr, Hradecsníné 8 kr, Vilheim Nettó 2 liter bab, Veimberger Józsefné 10 kr, Tuka József 3 liter bab, Liszt, ruha nemű, Palkovits Pál 3 liter bab, Agárdy Miklós 5 liter bab és 20 kr, Boldis József 5 kr, N. N. 8 kr, Czimmerman Bertalan 1 putton burgonya, Uhrinné eleséget, Simovits József 10 kr, özv. Kipke Józsefné 20 kr, Klein Ödönné 2 kg. czukor, Weisz Simon 20 kr, Horeczky Józsefné 10 kr, özv. Klincsokné süteményt, Balbach Lajosné süteményt, Gutray János Ladány-lól 8 liter bab, Csáky János Ladányból 8 liter borsó, Pisák Jánosné 3 liter bab, Kittenberger Imre 20 kr Medveczky Sándor 2 frt, Steiner J. babot, Schön Alajosné 1 frt, Hlavács Józsefné 2 liter bab és 10 kr, Tóth Adolfné 20 kr, Egyvalaki 50 kr, Fábian Antalné 50 kr, Rácz Virág János egy liter bab és 10 kr, Biró Józsefné 2 liter bab, Banyik Péterné 2 liter bab 1 szakajtó burgonya, Stampay 25 kr, Vecsey Jánosné babot, Kálnay István babot, Tolnay Andrásné 10 kr, Szakmáry Antonia 1 frt, özv. Mészáros Józsefné 1 frt, Tóth Jánosné 30 kr, Balbach Andrásné 1 frt, Hraszko Györgyné egy szakajtó burgonya, Leidenfrost László tüzi fát Leidenfrost Mária 3 öltöző felső ruha 2 pár komoteczpöt, fehérnemű 1 pár eszima, Boleman Edéné felsőruha 1 pár eszima, Kacsenez Jánosné 3 liter bab 1, putton burgonya.

Halás köszönet az árvák nevében,

A „Stefánia-árvaház“ gondnoksága.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az irodalom újabb termékei:

„Józi és Erzsike“ című gyermeklap 4-ik száma megjelent. Ugy tartalma, mint illusztrációit tekintve a gyermeklapok legkiválóbbja. E száma is megtartja eredetiségét. Kepeire nagy sult fektet s tárgyat nevelési szándékkal kezeli. Az élénk képek s a gyermek tehetsége mért könnyű irályt, bizonyára kedvesé teszi e lapot mindenki előtt, ki azt kezébe veszi. A lap terve, modora az eddig ismert gyermeklapoktól ellitő; de épen a tervszeriség teszi értékessé. Melegen ajánljuk a szülők és tanítók figyelmébe a szokásos karácsonyi és újévi ajándéknak „Józi és Erzsike“-t, melyből a gyermek egy egész éven át sok hasznos dolgot tanulhat és sok kellemes perczet szerez magának. „Józi és Erzsike“ érdeme a párfügysre és tarjlesztésre. A lapot szerkeszti Györgyössy Rudolf, ki az irodalomban terén előnyösen ismert. Előfizetés, a lap kiállításához aránylag, igen olcsó. Egy évre 1 frt 20 kr., félévre 60 kr.

Az „Ország-Világ“ Szalónja. Az „Ország-Világ“ e kitünő képes lap szokatlan meglepetésben részesítette olvasóit. A képzőművészeti társulat 25 éves jubéliuma alkalmából rendezett kiállításról 30 festményt és szobrot mutat be megragadó szép kivitelben. Valóságos nappi album az, melyhez használó még nem jelent meg Magyarországon. Zichy Mihály mellett a régibb és újabb művészi gárdia egész csapaja van képviselve e Szalónban, melyt úgy a mostani, mint jövő évben érkező előfizetők ingyen kapnak, míg a nem előfizetők 50 kr-ért kapják. A 28 oldalra terjedő „Szalón“ csaknem minden oldala tele van szebbnél szebb képekkel, s e mellett a lap rendes közleményeit is (regényeket, elbeszélést, hetitezést stb) megtaláljuk. A jubilárius kiállításról és a „Szalón“-ban foglalt képekről Május irt igazán szellemes ismertetést s külön cikket van szentelve a képzőművészeti társaság igazgatóságának (6 arczkép) és a Benczur-iskolának, 12 arczképpel. A 30 festmény és szobron kívül 25 arczképet foglal magában s minden tekintetben gazdag és fényes lap melyért valóban poton ár az 50 kr. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára: január—decemberbe 10 frt, január—júniusra 5 frt, július—szeptemberbe 2 frt 50 kr. júl.—decemberbe 5 frt. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők. Kacs-keméti-útea 6. szám.

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt — kr — 7 frt 30 kr. Kétszeres 5 frt — kr — 5 frt 80 kr. Rozs: 6 frt 80 kr — 7 frt — kr. Árpa 6 frt 10 kr — 7 frt — kr. Zab. 5 frt — kr 5 frt 20 kr. Kukoricza: 5 frt 70 kr 5 frt 80 kr. — Bab: 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. — frt — kr. Lenese: 6 frt 50 kr — 6 frt 70 Kőles. 5 frt 20 kr.

Karácsonyi Bazar!

A magyar és német irodalom legújabb s legjelesebb termékei **diszkötésben; képeskönyvek** és más ifjúsági iratok a zsenge és serdülő ifjúság számára **nagy választékban**; mindennemű **íróasztali disztárgyak** a férfi és női nem számára u. m. **tintatartók, albumok, szivarállványok**, stb. stb. **dus választékban és jutányos áron**; raktáron vannak és kaphatók:

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű-, papir-, író- és rajzszerszám kereskedésében LÉVÁN.

Minek PESTE! ?
Minek BÉCSBE! ?
mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre
HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

GÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsereíttetnek, vagy igazíttatnak jutányos áron. Géptük, részek és csőznak raktáromon mindig található.

FISCHER MIKSA kereskedése

Léván.

187

Franczia padló-fénymáz

parquetek, puhafa és lakkirozott padlók befényesítésére.
Legelőss és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquetekhez, világos-sárga, sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquet-, puhafa- és fényezett padlóhoz; azonnal megszárad és minden kefézés nélkül tartós fényt kölcsönöz.

Ára dobozonként 85 kr és 1 frt 60 kr.

— Egy tágas szobához elégséges egy 85 kros dobozzal. —

Árjegyzéket ingyen küld:

SCHNEIDER & Co.

Wien IV. Herrengasse 18.

Raktár: 100 14-20

KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Csak egy valódi, ha minden dohoz fenti védjegyet viseli: mivel több hasonkínézési gyártmány létezik, melyek a többnyire olcsó anyagokból állítatnak elő, minek következtében nem tartósak s a közönség hamis hirdetések által félrevezetetik

III.

Árverési hirdetményi kivonat. 185

A lévai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Singer Miksa bécsi lakos végrehajtónak Singer Jakab és Singer Lipót bécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1500 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Singer Jakab és neje Singer Borbálynak a m. kis-sallói 105. sz. tjkben A. + 1. sorsz. alatti fekvőségükre és az azon épült 91. összerási számú lakházakra az árverést 1653 frtban ezenmel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi január hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor M. Kis Sallóban a bíró házában megtartandó nyil-

vános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 165 frt 30 kr. készpénzben vagy 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában. kiejelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1886. évi okt. hó 27. napján.

A lévai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Gyenes József

kir. jbiró.

Szabadalmakat

új találmányokra kieszközöl és védjegyeket lajstromoltat minden államban

170 3-4

Benedek Lajos és társai

szabadalmi irodája

Budapesten muzeum-körút 10. sz.

A nm. m. kir. keresk. miniszterium 24325/886. számú körrendeletével ezen iroda a föltalálók figyelmébe és bizalmába ajánlatott.

Szabadalom.

Katonai arany diszek

Kühmayer Ferenc és társa Pozsony

Ajánlják es. kir. szab. gazdagon ezüstözött és aranyozott fonal sodrony egyenruha diszek 25-95% finom ércz tartalmu (Edelmethál), melyek a bécsi világiállításnál a 2 legnagyobb érmmel és a budapesti országoskiállításnál diszoklevéllel tüntetett ki. Egyedüli Magyarországon, a mely a nyers anyagból a teljes elkészítésig gyártja.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Használt és elavult egyenruhadiszek előnyös árban fogadtatnak vissza vagy cseréltetnek.

180 2-6

23 18-20

Öltönyszövetek

csakis tartós gyapjuszövetből egy közepertmetű férfi részére

3.10 méter	4 frét 96	kr	jó gyapjuszövetből;
egy	8	"	jobb gyapjuszövetből;
öltözetre	10	"	finom gyapjuszövetből;
	12	" 40	egész finom gyapjuszövetből;

Utazó-plaidok darabja 4, 5, 8 egész 12 frtig. Legfinomabb öltönyöket, nadrág-, felöltő-, kabát- és esőköpeny-kelméket, tüff-, loden-, commis-, gamm-garn-, chevrot-, tricótákat, hólgy- és billard-posztókat, peruvient, doskint ajánl

Alapítottatt 1866.

Stikarofsky János

Alapítottatt 1866.

gyári raktárában Brünben.

Minták díjmentesen. Mintakártyák a szabómester urak részére bérmentetlenül, — 10 frton felüli utánvételi küldemények bérmentve.

Nálam több mint 150.000 o. é. frtot érő posztókészlet van folyton állandó raktáron és önként értetik, hogy világra szóló nagy üzletemben nagyon sok maradék van 1-5 méter hosszúságban, csakhogy kénytelen vagyok az ily maradókat nagyon leszállítva, az előállítás áról alul elvesztegetni. Ily maradókból mintákat küldeni nem lehet, ellenben ily maradószövetek, melyek nem tetszenek, becsereíttetnek vagy a pénz visszaszolgáltatnak. (Megjegyzem, hogy más czégek szinte becsereíletnek ily maradókat, talán még rosszabb, selejtesebb árucikkeket, de a pénzt nem szolgáltatják vissza.)

Utánzások következtében, melyek teljesítésre nem képes, azaz tehetetlen, avagy ámtásra czélzó czégekáltal eszközöltetnek, illetőleg ellenem intézettek, kényszerülve látom magamat hirdetésem tovább ígatását beszüntetni; minek folytán tisztelettel felkérem a nagyérdemű megbízó közönséget, méltóztassék szolid czégemet emlékeztetben tartani és szükség esetében becses megrendelésükkel — melyekre mindig tökéletes figyelmet fordítandom — megtisztelni.

Levelezések elfogadtatnak német, magyar, cseh, lengyel, olasz és franczia. nyelven

Huzás már Karácsonykor.

KINCSEM SORSJEGY

à 1 frt.

11 SORSJEGY csak 10 frt!

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

10.000 ft., 5000 ft. 20% lev. 4798 pénznyeremény

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája, Budapest, vaczi-utca 6

Kincsem sorsjegykapható a „BARS“ kiadóhivatalában.